

ការវិនិច្ឆ័យ

របស់ព្រះតេជព្រះគុណ ហុក-សាវណ្ណ ក្រោមប្រធានបទ សីលធម៌សម័យសង្គមរាស្ត្រនិយមល្អជាង សីលធម៌បច្ចុប្បន្ននេះ ។

www.hoksavann.com

ថ្ងៃទី២៣ កញ្ញា ២០១០

សូមប្រៀបធៀបចំពោះតែសីលធម៌និងផ្នែកសង្គមកិច្ចខ្លះក្នុងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម មកបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្សសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ ពុំប្រៀបធៀបបញ្ហានយោបាយ ឡើយ ។ សម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម ដែលដឹកនាំដោយព្រះករុណាសម្តេចនរោត្តម-សីហនុ អតីតព្រះមហាក្សត្រខ្មែរ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជាមានសីលធម៌ល្អណាស់ ប្រទេសមានសន្តិភាព ជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរមានភាពធូរធា ដែលយើងសូមលើក យកភស្តុតាងខ្លះមកពណ៌នាដូចតទៅនេះ ៖

រាជរដ្ឋាភិបាលខ្មែរសម័យនោះ បានកំចាត់ការលេងល្បែងស៊ីសង់យ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់បំផុត ជា លទ្ធផលសម័យនោះពុំសូវមានអ្នកលេងល្បែងស៊ីសង់ឡើយ ក្រោយមកទើបមានបង្កើត ល្បែងកាស៊ីណូ ដើម្បីប៉ះប៉ូវវិចារជាតិ ។ ចោរលួចចោរប្លន់ក៏ពុំសូវកើតមាន ។ ស្រូវរបស់ក- សិករខ្មែរបានទុកចោលក្នុងលានវាលស្រែគ្មានយាមសោះ ប៉ុន្តែពុំមានចោរលួចឡើយ ។ យុវនារីទោះបីដើរតែម្នាក់ឯង ឬដើរ ជាមួយបុរស ក៏យុវនារីនោះពុំមានការរំលោភពីបុរសឡើយ ។ មាតាបិតាតែងរក្សាកិត្តិយសគ្រួសារ ជាពិសេសកិត្តិយសកូន ស្រី មិនដែលលក់កូនស្រីរបស់ខ្លួនទៅជនដទៃឡើយ ទោះបីក្រីក្រលំបាកយ៉ាងណាក៏ដោយ ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរពុំពេញចិត្ត ធ្វើចំណាកស្រុកទៅធ្វើការនៅបរទេសឡើយ ។ អំពើហិង្សាពុំសូវកើតមាន ។ ជីវភាពរបស់ប្រជាពលរដ្ឋបានធូរធា ខ្ញុំពុកម្តា ក់អាចរកស៊ីចិញ្ចឹមកូន៤-១០នាក់បាន ហើយមានពេលទំនេរអាចដើរកំសាន្តថែមទៀត ដោយគ្មានពុំមានខ្មែរខ្លះស្លាប់ព្រោះ អត់បាយឡើយ ។ ប្រាក់បៀវត្សរ៍គ្រូបង្រៀននិងអ្នករាជការមានកំរិតខ្ពស់ ។ ការព្យាបាលរោគពុំយកប្រាក់ពីប្រជាពលរដ្ឋឡើ យ។ មានសារពត៌មានឯកជន ប៉ុន្តែពុំរួច ចាប់អ្នកសារពត៌មានឲ្យបង់ជាក់ពិន័យ ឬជាក់ពន្ធនាគារឡើយ ។ ព្រៃឈើនៅប្រទេស កម្ពុជាទាំងមូលនៅគង់វង្ស គ្មានការលួចកាប់ពីជនទុច្ចរិតឡើយ ។ ដីស្រែចំការរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ គ្មានការរំលោភពីអ្នកមានអំណាចឡើយ ។ ឯស្ថាប័នរបស់ព្រះសង្ឃ ក៏ស្ថិតនៅឯករាជ្យ ។ល។

សម័យរបបប្រជាធិបតេយ្យសេរីពហុបក្ស ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធដូចជាផ្លូវ ស្ពាន ទំនប់ទឹក សាលារៀន មន្ទីរពេទ្យ រថយន្ត គ្រប់ប្រភេទ កង ម៉ូតូ រហូតវត្តអារាមពុទ្ធិកសិក្សា មានការចំរើនលូតលាស់ជាងសម័យសង្គមរាស្ត្រនិយម ប៉ុន្តែសីលធម៌មាន លក្ខណៈទន់ខ្សោយ ។

ស្រីពេស្យាបានកើនឡើងគ្រប់ទិសទីនៃប្រទេសកម្ពុជា ជាហេតុនាំឲ្យកើតរោគអេដ្យីក៏មានចំនួនច្រើន ។ មានការរំលោភ ស្ត្រីភេទ រហូតខ្ញុំពុកមា ខ្ញុំពុកចុង រំលោភលើក្មួយលើកូនដើមរបស់ខ្លួនថែមទៀត ។ អំពើគួរឲ្យរន្ធត់មួយទៀត មានម្តាយខ្លះ បានចាញ់បោកការបញ្ជាតរបស់មេអណ្តើក ប្រគល់កូនស្រីខ្លួនទៅឲ្យគេ ដើម្បីបានប្រាក់កាសខ្លះមកដោះស្រាយជីវភាពក្រី ក្ររបស់ខ្លួន ដែលកូនស្រីរបស់ខ្លួនត្រូវគេយកទៅធ្វើជាស្រីកំណាត់ចិត្ត ឬជាស្រីពេស្យា ។ ប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរជាច្រើនបានធ្វើ ចំណាកស្រុកទៅធ្វើការនៅបរទេស ។ ស្ត្រីខ្មែរអភ័ព្វខ្លះបានត្រូវគេរំលោភ ដូចជាស្ត្រីខ្មែរទៅធ្វើការបំរើតាមផ្ទះនៅប្រទេស ម៉ាឡេស៊ី ដែលកាន់សាសនាឥស្លាមជាដើម ។ មានអំពើហិង្សាកើតមានជាច្រើន ដូចជាអំពើហិង្សាក្នុងគ្រួសារ អំពើហិង្សា កើតអំពីការចងគំនុំគ្នា រហូតដល់អំពើហិង្សាក្នុងផ្លូវនយោបាយ ។ មានចោរលួចចោរប្លន់ ក៏កើតមានជាច្រើនកន្លែង ។ ជីវភាព របស់ប្រជាពលរដ្ឋភាគច្រើននៅមានភាពទន់ខ្សោយ ។ ឯបៀវត្សរ៍របស់គ្រូបង្រៀន និងរបស់អ្នករាជការទូទៅមានកម្រិតទាប ណាស់ ពុំអាចរស់នៅជាសមរម្យបានឡើយ ។ មានការចាប់គណបក្សប្រឆាំងនិងអ្នកសារពត៌មានខ្លះ ដែលរិះគន់រាជរដ្ឋាភិ- បាលជាក់ពន្ធនាគារ ។ ព្រៃឈើប្រទេសកម្ពុជាបានកាប់បំផ្លាញ ។ ដីធ្លីរបស់ប្រជាពលរដ្ឋ បានត្រូវអ្នកមានអំណាចរំលោភ យកទៅលក់ឲ្យក្រុមហ៊ុន ។ ស្ថាប័នរបស់ព្រះសង្ឃពុំឯករាជ្យ ។ល។

អ្នកដឹកនាំខ្មែរសម័យបច្ចុប្បន្ននេះ គប្បីបំពេញកន្លែងដែលខ្លះខាតនិងកន្លែងដែលប្រព្រឹត្តខ្លួន ដើម្បីឲ្យប្រទេសកម្ពុជាប្រ ព្រឹត្តទៅជាប្រទេសនីតិរដ្ឋ ។ មួយទៀត ត្រូវរៀបចំកម្មវិធីអប់រំសីលធម៌ក្នុងក្រសួងអប់រំ ឲ្យសិស្សនិងនិស្សិតសិក្សាគ្រប់ភូមិ សិក្សាឲ្យបានខ្លាំងក្លាថែមទៀត ដើម្បីឲ្យសីលធម៌មានកម្រិតខ្ពស់ឡើង ។ ក្នុងសម័យសាកលភារុបនីយកម្មនេះ វិទ្យា ទូរទស្សន៍ សារពត៌មាន ទស្សនាវដ្តី កុំផ្សាយរឿងអាសនាសនិងរឿងទាក់ទងនឹងអំពើហិង្សា ដែលជាគំរូពុំល្អសំរាប់សិស្សនិងនិ- ស្សិតខ្មែរ ។ ការសិក្សាអប់រំ គួរដកស្រង់យកព្រះធម៌របស់ព្រះពុទ្ធ ឲ្យសិស្សនិងនិស្សិតសិក្សារៀនសូត្រ ព្រោះព្រះធម៌របស់ ព្រះពុទ្ធមានកម្រិតសីលធម៌សាកល ដែលគ្រប់វប្បធម៌ផ្សេងគ្នាអាចទទួលយកបាន ដូចពាក្យព្រះពុទ្ធថា សេចក្តីសុខសន្តិភាព កើតមានព្រោះការមិនបៀតបៀនគ្នា ។ មួយទៀត ដោយប្រទេសកម្ពុជាដែលប្រជាពលរដ្ឋខ្មែរច្រើនលើសលប់គោរពព្រះពុទ្ធ សាសនា រហូតធម្មនុញ្ញជាក់ថា ព្រះពុទ្ធសាសនាជាសាសនារបស់រដ្ឋផង ដូច្នោះការលើកយកព្រះពុទ្ធសាសនាមកសិក្សា គឺ ស្របតាមទំនៀមទំលាប់ខ្មែរផង ស្របតាមច្បាប់កំពូលរបស់ប្រទេសផង ។^{២១១}